

Sygn. akt XXV C 1023/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie Wydział XXV Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Renata Latosińska

Protokolant: sekretarz sądowy Agnieszka Kurylak

po rozpoznaniu w dniu 12 maja 2015 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa A. G. (1)

przeciwko (...) Bank (...) S. A. z siedzibą w W.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

1. pozbawia w całości wykonalności tytuł wykonawczy w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) Bank (...) S. A. z siedzibą w W. z dnia 9 marca 2012 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego (...) w W. z dnia 30 marca 2012 r. sygnatura akt I Co 574/12.
2. zasądza od pozwanego (...) Bank (...) S. A. z siedzibą w W. na rzecz powódki A. G. (1) kwotę 7200 zł zł (siedem tysięcy dwieście złotych) powiększonej o podatek od towarów i usług w stawce 23% tytułem kosztów zastępstwa procesowego ;
3. nakazuje pobrać od pozwanego (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa – kasa Sadu Okręgowego w Warszawie kwotę 69 524 zł (sześćdziesiąt dziewięć tysięcy pięćset dwadzieścia cztery złote) tytułem nieuiszczonej opłaty sądowej

XXV C 1023/12

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 19 lipca 2012 r. powódka A. G. (1) wniosła przeciwko (...) Bank (...) S. A. w W. pozew o pozbawienie wykonalności bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) z dnia 9 marca 2012 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności przez Sąd Rejonowy (...) w W. sygn. akt I Co 574/12.

W uzasadnieniu wskazała, iż w dniu 15 września 2008 r. zawarła z pozwanym umowę kredytu konsolidacyjnego we frankach szwajcarskich na spłatę kredytu hipotecznego w (...) SA/ (...) zaciągniętego również we frankach szwajcarskich oraz na spłatę innych kredytów konsumpcyjnych powódki i spłat kart kredytowych.

Powódka złożyła pisemną dyspozycję wypłaty udzielonego kredytu i spłaty zobowiązań według ustalonej w umowie kolejności. Na skutek przerobienia dyspozycji w zakresie, na jaki rachunek kwota winna być przelana umowa z pozwanym nie została zrealizowana. Pracownik pozwanego (M. B.) wskazał na konieczność podpisania drugiej dyspozycji wypisanej odręcznie na arkuszu A4 tzw. „uruchomienie kredytu”. Pomimo drugiej dyspozycji przelew nie został dokonany. Pozwany wskazywał, iż koniecznym jest jeszcze przewalutowanie, bowiem (...) SA nie może przyjąć spłaty we frankach szwajcarskich. Tym samym wskazał na konieczność sporządzenia trzeciej dyspozycji - tym

razem została ona sporządzona na komputerze- z uwzględnieniem kwot po przeliczeniu na złotówki. Zawierała ona pozycje do spłaty w odmiennej kolejności niż w umowie i poprzednich dyspozycjach. Powódka podpisała niniejsze pod presją czasu i groźbą, iż w ogóle nie dojdzie do dokonania przelewów i w oparciu o przekonanie o rzetelności wskazówek pracownika pozwanego. Dyspozycja ta została wykonana dopiero 5 stycznia 2012 r. i nie pokryła wszystkich zobowiązań na jaki został przeznaczona bowiem nie została zachowana kolejność spłaty poszczególnych zobowiązań z umowy. Pozwany zmienił treść tytułu przelewu i zamiast tytułu „całkowita spłata kredytu” wpisał „uruchomienie kredytu”. Wobec niniejszego (...) SA nie zaliczył przelanych kwot na spłatę kredytu hipotecznego.

Opóźnienie to miało negatywne skutki ze względu na bardzo wysoki w tym okresie wzrost kursu franka szwajcarskiego.

W związku z zaistniałą sytuacją powódka została zmuszona by cofnąć transakcję i przetrzymać kwoty na koncie u pozwanego. Na skutek braku profesjonalizmu, nieprzestrzegania procedur bankowych powódka został z dwoma kredytami hipotecznymi.

Powódka złożyła oświadczenie o rezygnacji z kredytu u pozwanego, odstąpieniu od umowy jednakże pozwany uznał to za niemożliwe wobec pozostałe dyspozycje spłat zostały zrealizowane. W geście pomocy pozwany wskazał, iż nie będzie wymagać zaświadczenia z (...) SA o spłacie kredytu w terminie dwutygodniowym. Brak profesjonalnego działania pracowników pozwanego prowadziły powódkę do niekorzystnego rozporządzenia majątkiem i spowodowało niewypłacalność finansową.

W ocenie powódki cała sytuacja powstała z winy pracowników pozwanego, którzy wprowadzali powódkę w błąd. Nie wykonali przelewu na podstawie pierwszej dyspozycji, jak i drugiej oraz zmusili do podpisania trzeciej, która okazała się niepoprawna na tyle, iż nie została przyjęta przez (...) SA. Dalsze działania pozwanego sprawiły, iż nie odstąpiła od umowy z pozwanym. To pozwany przewalutował kwoty kredytu co nie było konieczne bowiem (...) SA od 2007 r. miał możliwość przyjęcia franków na spłatę.

Pozwany wypowiedział umowę kredytu wobec braku spłaty trzech rat odebrane przez powódkę 5 stycznia 2012 r. Powódka zakwestionowała zasadność wypowiedzenia umowy i wystawienia tytułu egzekucyjnego.

Pozwany wnosił o oddalenie powództwa i zasądzeni kosztów postępowania według norm przepisanych wraz z opłatą od pełnomocnictwa w wysokości 34 zł.

Wskazał, iż powódka miała świadomość, że celem zaksięgowania wpłaty przez (...) koniecznym było złożenie w tym banku dyspozycji pisemnej przez kredytobiorcę, co wynika z opinii tegoż banku z dnia 19 sierpnia 2008 r. Powodem braku spłaty kredytu powódki był brak dyspozycji o całkowitej spłacie kredytu w tym banku, jako warunek konieczny właściwego zaksięgowania przelewu z 23 września 2008 r.

W toku procesu powódka poparła powództwo a pełnomocnika ustanowiony z urzędu wniósł o zasądzenie kosztów postępowania w tym wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną z urzędu (k. 146 i n.)

Pozwany nie wykonał w sposób prawidłowy umowy, bowiem

- dokonał spłaty poszczególnych konsolidowanych kredytów, w innej kolejności niż wynikało to z umowy
- dokonał wypłaty części kredytu przeznaczonej spłatę kredytu hipotecznego w innej walucie niż wynikało to z umowy (pozwany dokonał przelewu w złotówkach) bowiem przewalutował kwotę 339 561,22 CHF a nie jak wynikało z umowy kwoty 314 843 CHF i pod innym tytułem niż wynikało to z umowy określając go jako „uruchomienie kredytu”
- wprowadził powódkę w błąd o do okoliczność przewalutowania kredytu informując o konieczności przewalutowania z uwagi na nie przyjęcie przez (...) SA przelewu we CHF podczas gdy pozwany nie podjął próby przelania środków,
- nie przekazał do (...) SA dyspozycji całkowitej spłaty kredytu sporządzonej przez powódkę

- zapewniał, iż sytuacja jest jedynie nieporozumieniem między bankami i zalecił powódce by przelała środki z kredytu na konto u pozwanego i oczekiwał na polepszenie koniunktury na rynku. Powyższe spowodowało, iż kredyt udzielony powódce nie został oddany do jej dyspozycji w sposób prawidłowy.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka w dniu 21 maja 2004 r. zawarła z Bankiem (...) SA w K. (następca prawny (...) SA w W.) umowę kredytu hipotecznego nr (...) - (...) na kwotę 334 068 CHF na zakup domu w I.. Kredyt udzielono na 360 m-cy tj. do 20 maja 2034 r. (§2 umowy). Wypłata kredytu miała nastąpić na podstawie wniosku powódki i zgodnie z harmonogramem (§5 umowy).

Zgodnie z § 9 ust 3 i 4 umowy powódka miała dokonywać spłaty zgodnie z harmonogramem, a za dzień spłaty przyjęto dzień wpływu środków na rachunek kredytu. Spłata zadłużenia miała być dokonywana poprzez obciążenie rachunku powódki, do którego wystawi powódka pełnomocnictwo i z którego bank będzie pobierał środki na spłatę zadłużenia w kwotach i terminach ustalony w umowie (§ 9 ust 8 umowy). Spłata kredytu przed terminem określonym w harmonogramie wymaga złożenie pisemnej dyspozycji kredytobiorcy wskazującej na niniejsze oraz zawarcia aneksu. Wskazano, że wszelkie wpłaty dokonane w innym trybie niż w/w nie zmniejszają stanu zadłużenia i będą zaliczane na poczet przyszłych płatności zgodnie z harmonogramem (§10 umowy)

(kopia umowy kredytu hipotecznego 21 maja 2004 r. przedłożona pracownikowi pozwanego k. 29)

Według harmonogramu spłat z 15 grudnia 2007 r. nr rachunku powódki do tej umowy kredytu to (...) (pismo z (...) SA k. 209.

Powódka zawarła jeszcze inne umowy kredytowe :

- nr (...)

- nr (...)

- nr (...)

(potwierdzenia k. 211 -213).

Powódka postanowiła wziąć kredyt konsolidacyjny na spłatę swoich zobowiązań. Głównym celem była spłata kredytu hipotecznego z w/w umowy. Złożyła wniosek u pozwanego o udzielenie kredytu. Zarówno przed zawarciem umowy jak i już po tej dacie dokumenty związane z wymaganiami zawartymi w umowie z pozwanym powódka składała po uzgodnieniu i trybie wskazywanym przez pracowników pozwanego. M. B. z ramienia pozwanego udzielał porad w zakresie niezbędnym w celu prawidłowego wykonania umowy, dokonywał wstępnej analizy dokumentacji, przekazując je do dalszej weryfikacji u pozwanego. to z pracownikiem banku uzgadniano, jakie dokumenty i w jakiej formie są konieczne celem wykonania umowy. (dokumenty zawierające procedurę przed przyznaniem kredytu k. 186-248, e- maile między stronami k. 71-75, zeznania świadków M. B.. 334 -345 D. M. k. 340-345, A. G. (2) k. 268-275).

W dniu 15 **września 2008 r.** powódka zawarła z pozwanym umowę kredytu hipotecznego (...) nr (...).

Umowa składała się z części szczegółowej (CSU) i części ogólnej (COU). W § 2 umowy wskazano, że kwota udzielonego kredytu wynosiła 409 531,88 CHF. Strony wskazały przeznaczenie kredytu na spłaty następujących zobowiązań finansowych:

- 1.) Karty kredytowej w (...) SA z limitem 10 000 zł
- 2.) Kredytu hipotecznego w (...) SA/ (...) nr (...) - (...)

3.) Kredytu w (...) SA nr (...)

4.) Kredytu w (...) SA nr (...)

5.) Kredytu w (...) SA nr (...)

6.) Karty kredytowej w (...) Bank z limitem 20 0000 zł

7.) Kredytu w (...) z dnia 18 kwietnia 2008 wraz z finansowaniem prowizji bankowej oraz wolna kwota kredytu.

Kredytu udzielono na 384 m-ce. w terminie do 1 września 2040 r. w ratach miesięcznych.

Jako zabezpieczenia ustanowiono hipoteki zwykła i kaucyjną na nieruchomości w I. (§ 4 i 7)

Zgodnie z § 6 umowy wypłata kredytu miała nastąpić jednorazowo na rachunek

1.) Kredytobiorcy

2.) Na rachunek w (...) SA tytułem spłaty zadłużenia karty kredytowej w (...) SA z limitem 10 000

3.) rachunek w (...) SA tytułem spłaty zadłużenia kredytu hipotecznego w (...) SA/ (...) nr (...) - (...)

4.) Na rachunek w (...) tytułem spłaty kredytu nr (...)

5.) Na rachunek w (...) tytułem spłaty kredytu nr (...)

6.) Na rachunek w (...) tytułem spłaty kredytu nr (...)

7.) Na rachunek (...) bank z tytułem zadłużenia na karcie kredytowej z limitem 20 000 zł

8.) Na rachunek (...) tytułem spłaty zadłużenia z umowy kredytu z 24 maja 2005 r.

9.) Tytułem wolnej kwoty na rachunek zgodnie z pisemną dyspozycją powódki

Zgodnie z § 3 ust 4 COU wypłata kredytu albo transzy wymagała złożenia pisemnej dyspozycji wypłaty przez kredytobiorcę i miała być dokonana na wskazany w § 6 ust 3 CSU rachunek zgodnie ze złożoną przez kredytobiorcę pisemną dyspozycją wypłaty

Zgodnie §4 COU kredyt miał zostać wypłacony w walucie wymiennej w przypadku zaciągnięcia kredytu na spłatę kredytu walutowego i w walucie polskiej na finansowanie zobowiązań w RP. Kredyt miał być postawiony do dyspozycji kredytobiorcy w terminie 3 dni roboczych po stwierdzeniu spełnienia warunków wypłaty (§ 3 ust 1 COU)

Spłata zadłużenia miała następować przez potrącenia rat z wierzytelnościami kredytobiorcy z tytułu środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku prowadzonym przez pozwanego Kredytobiorca wyraził zgodę na potrącenia (§ 21 COU).

W rozdziale 7 (§40 i n.) COU ustalono warunki wypowiedzenia umowy m.in. w przypadku zaległości w spłacie rat

(umowa część szczegółowa i ogólna k. 25-41)

Jeszcze przed zawarciem umowy z pozwanym celem przedłożenia pozwanemu powódka otrzymała oświadczenie z (...) SA z dnia 19 sierpnia 2008 r., w którym wskazano, że spłata kredytu następuje przez obciążenie rachunku nr (...). Bank zobowiązał się do całkowitego rozliczenia kredytu w terminie 3 dni od daty wpłynięcia pisemnej dyspozycji kredytobiorcy o całkowitej spłacie kredytu (oświadczenie (...) SA k. 24)

Dyspozycję w celu uruchomienia kredytu powódka złożyła na formularzu który wpłynął do pozwanego w dniu 18 września 2008 r. wnosząc o dokonanie wypłaty w kwocie 409531,88 CHF. Zamiast uzupełnienia rubryki z numerem rachunku, na który miał zostać przekazana kwota znajduje się napis VERTE, co jest praktyką przyjętą u pozwanego w przypadku uruchamiania kredytu celem spłaty kilku zobowiązań. Wówczas rachunki, na jakie mają zostać dokonane spłaty spisuje się poza rubrykami formularza

(kopia dyspozycji k. 51, 181, zeznania świadków M. B. k. 334 -345, D. M. k. 340-345, E. R. k. 387-390).

Powódka informowana przez pracowników pozwanego o konieczności zmiany dyspozycji wobec przeszkód technicznych dokonania przelewu składała kolejne dyspozycje. Dyspozycją przesłana faksem (dyspozycja w formie odręcznej) wniosła o uruchomienie kredytu w następujący sposób:

1. 33 727,13 PLN na spłatę kredytu w (...) SA nr umowy końcówka (...)
2. 19 833,97 PLN na spłatę kredytu w (...) SA końcówka umowy nr (...)
3. 7 910, CHF na spłatę kredytu w (...) SA końcówka umowy (...)
4. 10 000 PLN na spłatę karty kredytowej w (...) SA końcówka nr rachunku (...)
5. 20 000 PLN na spłatę karty kredytowej K. nr rachunku nr (...)(nr (...))
6. 314 843 CHF na spłatę kredytu hipotecznego końcówka nr rachunku (...)
7. 3500 PLN na spłatę kredytu 2 (...) w (...) SA końcówka nr rachunku (...)

Dyspozycją sporządzoną w formie komputerowej z podpisem powódki wskazywała na uruchomienie kredytu od pozwanego w następujący sposób ;

1. 53 561,10 PLN na spłaty dwóch kredytów w (...) końcówki (...) i (...) na rachunek techniczny końcówka (...)
2. 7 910, CHF na spłatę kredytu w (...) SA na rachunek techniczny końcówka (...)
3. 10 000 PLN na kartę kredytową (...)
4. 20 000 PLN na karte (...) Bank (...)
5. 3500 PLN na (...) Bank (...) SA końcówka (...)
6. 683 333 PLN na kredyt hipoteczny w (...) SA na rachunek do spłaty kredytu końcówka (...)
7. Pozostałą kwotę po odliczeniu prowizji bankowej na konto powódki w (...) końcówka (...)

Pozwany dokonał zmiany waluty w przelewie dotyczącym spłaty kredytu hipotecznego w banku (...) SA w związku, z czym został złożona druga dyspozycja opiewająca na złotówki. Pozwany wskazywał na niemożność techniczną przelewu franków. Stwierdził, że kredyt wzięty we frankach przelewa się we na konto walutowe u powódki było podane koto złotówkowe, ten problem został już wyeliminowany pomiędzy bankami, dokumentacje była przekazywana do działu analiz kredytowych, i gdy dział ten odmawiał przyjęcia danej dyspozycji przekazywał się klientom ponownie , kredyt nie był uruchomiony porozumiewał się co do treści dyspozycji spłaty dla (...) SA (wydruki e-mail k. 71 i n. kopia dyspozycji k. 50, 182, kopia dyspozycji k. 46 i 180, zeznania świadków M. B.. 334 -345 D. M. k. 340-345, A. G. (2) k. 268-275, K. K. (2) k. 386-390, E. R. k. 387-390).

W okresie od 1 września 2008 do 31 października 2008 r. (...) SA nie odnotował wpływu kwoty 314 843 CHF przesłanych docelowo na rachunek z końcówka (...) (pismo z 13 stycznia 2012 r. (...) SA k. 53).

(...) SA wskazał, iż w okresie wrzesień - październik 2008 r. i nadal nie występowały i nie występują przeszkody po stronie tegoż banku uniemożliwiające realizacje przekazów skierowany w walucie CHF. Przeliczenie następuje automatycznie z waluty wpływu na walutę rachunku (kopia pismo z (...) SA z 16 kwietnia 2012 k. 57)

W dniu 23 września 2008 r. (...) SA zaksięgowała wpływ na rachunek powódki w tym Banku z końcówką 90 95 kwoty 683 333 PLN,(przelew z rachunku powódki z (...) z końcówką (...),) Przelew z 23 sierpnia 2008 (...) był zrealizowany w złotych. Następnie w dniu 10 października 2008 r. dokonano wypłaty z tegoż rachunku w wysokości 665 500 PLN na rzecz powódki na konto w (...) z końcówką (...). (przelew dołączony do (...) SA z 22 grudnia 2011 r. k. 47-49, potwierdzenia przelewu k. 167, potwierdzenia k. 59-60, k. 135-136) z tego ostatniego rachunku powódka przelała na konto z końcówką (...) kwotę 550 000 zł dnia 14 października 2008 r. (potwierdzenie przelewu k. 168).

Oddział (...) SA nie stwierdził wpływu pisemnej dyspozycji powódki dotyczącej częściowej lub całkowitej spłaty kredytu przed terminem jak również wpływu środków z innego banku na rachunek kredytu (kopia pisma (...) SA z 19 kwietnia 2012 k. 58).

Powódka pismem z dnia 22 sierpnia 2011 r. wniosła do pozwanego wnioski o zawieszenie spłaty zadłużenia (kopia pisma k. 42) w dniu 12 stycznia 2012 r. wniosła do pozwanego o wstrzymanie egzekucji (kopia pisma k. 52).

Pismem z dnia 12.12.2011 r. pozwany wezwał powódkę do zapłaty zaległych rat kredytu z zagrożeniem wypowiedzenia powódce umowy w zakresie warunków spłaty wskazując, iż oznacza to obowiązek spłaty całej kwoty zadłużenia wynoszącej 4 524,03 CHF (kopia pismo k. 44-45). Pismem z 15 lutego 2012 pozwany wezwał do zapłaty niespłaconego kredytu (kopia pisma k. 54).

Umowa kredytu została wypowiedziana wobec braku spłaty kolejnych rat kredytu przez w związku, z czym pozwany stwierdził, iż cała należność wynikająca z umowy kredytu stała się wymagalna.

W piśmie z 29 dnia lutego 2011 r. (de facto 2012 r.) pozwany wskazała, iż kredyt został uruchomiony na dyspozycję z 18 września 2008 r. wypłaty 409 531,88 CHF.

Z historii kredytu wynika, iż po potrąceniu prowizji bankowej kwotę dyspozycji zaksięgowano w następujący sposób:

1. 4969,19 CHF (10 000 zł) na rach. z końcówką (...) spłata kary kredytowej
2. 339 561,22 CHF (równowartość 683 333 zł) na spłatę kredytu hi pot. w (...) SA
3. 26 615,53 CHF (53 561,10 zł) rachunek końcówką (...)
4. 9 938,38 CHF (20 000 zł) rachunek końcówką (...)
5. 1 739,22 CHF (3 500 zł) (...)
6. 12 245,23 CHF (24 642,30 zł) rachunek (...) kwota wolna
7. 7 910,60 CHF z końcówką (...)

Z rachunku o końcówce (...), gdzie wpłynęła kwota 683 333 zł, 10 października 2008 r. powódka dokonała przelewu 665 500 zł na rachunek z końcówką (...) ((...) w (...) SA) dnia 14 października 2008 przelała kwotę 550 000 zł na rachunek w Banku (...) oraz kwotę 20 000 zł na rachunek z końcówką (...). Wskazano na stan zadłużenia

(pismo pozwanego k. 55-56, i k. 133-134 oraz pismo k. 54)

Z potwierdzeń przyjęcia do realizacji wynika iż nastąpiło to 23 września 2008 r.

- na kwotę 26 615,53 CHF(53 561,10 zł) na rachunek z końcówką (...).(k. 170)

- na kwotę 9 938,38 CHF na rachunek z końcówką (...)
- na kwotę 1 739,22 na rachunek z końcówką (...)
- na kwotę 339 561,22 na rachunek z końcówką (...)
- na kwotę 4 969,19 CHF na rachunek z końcówką (...)
- na kwotę 12 245,23 (24 642,30 zł) na rachunek z końcówką (...)

(potwierzeń przyjęcia do realizacji k. 170-179, dyspozycje dotyczące 3 kredytów k. 183-185)

W dniu 25 września 2008 r. dokonano spłaty kredytów:

- końcówka umowy nr (...) (spłata na kwotę 33 727,13 zł),
- końcówka umowy nr (...) (spłata na kwotę 19 833,97 zł),
- końcówka umowy (...) (spłata na kwotę 7 910,60 CHF),

a w dniu 13 października 2008 r. kwoty 20 000 zł na rachunek końcówka (...) z (potwierzenia wcześniejszej spłaty kredytu k. 162-164, 169)

Pozwany wystawił przeciwko powódce bankowy tytuł egzekucyjny nr (...), któremu Sąd Rejonowy (...) w W. postanowieniem z dnia 30 marca 2012 r. sygn. akt I Co 574/12 nadał klauzulę wykonalności. Pozwany wszczął postępowanie egzekucyjne w którym należność główna wynosi 1 390 476,70 zł oraz odsetki do 11 czerwca 2012 w wysokości 126 163,36 zł i pozostałe opłaty (kopie pism komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) A. K. k. 61-70).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie w/w dowodów, nie kwestionowanych przez strony.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie

A. G. (1) domagała się pozbawienia wykonalności bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) z dnia 9 marca 2012 wystawionego przez (...) Bank (...) S. A. w W. zaopatrzonego w klauzulę wykonalności przez Sąd Rejonowy (...) w W. sygn. akt I Co 574/12 w całości.

Zgodnie z art. 840 § 1 pkt 1 dłużnik może wytoczyć powództwo w celu pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;

Zdarzeniem, na którym oparto klauzulę wykonalności jest tytuł egzekucyjny. Dłużnik może przeczyć treści tytułów egzekucyjnych (nie będących orzeczeniem sądowym), których nie chroni res iudicata, czy zawisłość sporu tj. jak w przypadku sprawy niniejszej bankowego tytułu egzekucyjnego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 listopada 2003 r., III CZP 78/03).

Dłużnik w ramach powództwa opozycyjnego może przeczyć treści tych tytułów egzekucyjnych, których nie chroni prawomocność materialna (res iudicata) czy zawisłość sporu (lis pendens). Takim tytułem egzekucyjnym jest np. akt notarialny, czy też bankowy tytuł egzekucyjny. (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 2013-01-30 I ACa 916/13 LEX nr 1322795)

Dłużnik może podnieść wszelkie zarzuty materialnoprawne dotyczące wierzytelności banku objętej bankowym tytułem egzekucyjnym zaopatrzonym w sądową klauzulę wykonalności jak np. nienastąpienia wymagalności roszczenia.

W postanowieniu z dnia 27 listopada 2003 r. III CZP 78/03 LEX nr 108036 Sąd Najwyższy wskazał, że w razie podnoszenia zarzutów materialnoprawnych nie można również wykluczyć zarzutu naruszenia art. 5 k.c. Przepis art. 5 k.c. nie mógłby stać się samoistną podstawą powództwa przeciwegzekucyjnego z art. 840 k.p.c. jednakże inna sytuacja ukształtowałaby się wówczas, gdyby istniały podstawy do uznania, że doszło do nadużycia prawa w wyniku wykonywania przez bank odpowiedniego uprawnienia kształtującego wynikającego z umowy kredytowej (np. wypowiedzenie umowy kredytowej). Wykonywanie przez bank takiego uprawnienia kształtującego mogłoby być oceniane z punktu widzenia przepisu art. 5 k.c. i w rezultacie prowadzić do wniosku, że dokonane przez bank wypowiedzenie umowy kredytu (ze względu na istnienie określonych okoliczności) nie mogło być uznane za skuteczne wobec kredytobiorcy.

W sprawie niniejszej pozwany Bank wystawił bankowy tytuł egzekucyjny po uprzednim wypowiedzeniu umowy kredytowej zawartej z pozwaną z dnia 15 września 2008r. nr (...). Powódka zaprzestała spłacać raty wynikające w umowy kredytowej. Dokonując wypowiedzenia postawił pozostałą część niespłaconego kredytu w stan natychmiastowej wymagalności. Po nadaniu klauzuli wykonalności przez Sąd wszczął postępowanie egzekucyjne. Zdaniem powódki to pozwany nie wywiązał się należycie ze swojego zobowiązania umownego, co doprowadziło do niemożności spełnienia świadczenia powódki, a polegającego na spłacie kolejnych rat kredytu. Niniejsze było bezsporne między stronami.

Umowa kredytu bankowego uregulowana została w art. 69 ust 1 prawa bankowego ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. (Dz.U.2002.72.665 j.t. ze zm.). Zgodnie z jego treścią przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Umowa kredytu powinna być zawarta na piśmie i określać w szczególności:

- 1)strony umowy,
- 2)kwotę i walutę kredytu,
- 3)cel, na który kredyt został udzielony,
- 4)zasady i termin spłaty kredytu,
- 5)wysokość procentowania kredytu i warunki jego zmiany,
- 6)sposób zabezpieczenia spłaty kredytu,
- 7)zakres uprawnień banku związanych z kontrolą wykorzystania i spłaty kredytu,
- 8)terminy i sposób postawienia do dyspozycji kredytobiorcy środków pieniężnych,
- 9)wysokość prowizji, jeżeli umowa ją przewiduje,
- 10)warunki dokonywania zmian i rozwiązania umowy.

Strony zawarły umowę kredytu na spłatę zobowiązań powódki, wskazały w umowie dokładny cel, na jaki kredyt miał być przeznaczony.

Istotą tego stosunku prawnego jest oddanie środków pieniężnych do dyspozycji kredytobiorcy. Niniejsze obejmuje nie jedno, lecz dwa świadczenia banku - pierwsze to udostępnienie środków pieniężnych kredytobiorcy, drugie to dokonanie nakazanych przez kredytobiorcę rozliczeń pieniężnych w granicach sumy kredytu (W. Pyziół, Umowa o kredyt bankowy w świetle..., s. 77-78). Obowiązek banku do dokonywania czynności rozliczeniowych należy do istoty spełnienia jego świadczenia z umowy kredytu. Wierzyciel (kredytobiorca) odniesie korzyść ze świadczenia banku dopiero wtedy, gdy będzie mógł w sposób rzeczywisty, a nie jedynie potencjalny, skorzystać z kredytu (dokonywać płatności). Oznacza to, że świadczenie z umowy kredytu leżące po stronie banku, a polegające na oddaniu do dyspozycji środków pieniężnych obejmuje dokonanie czynności faktycznych przez bank umożliwiających kredytobiorcy korzystanie z udzielonego kredytu. Czynności techniczne tj. sposoby oddania środków pieniężnych rozliczanych bezgotówkowo są różne i dookreśla je z reguły umowa.

W niniejszej sprawie powódka zarzucała właśnie brak należytego spełnienia świadczenia przez Bank polegający na należywym tj. zgodnym z jej dyspozycją przekazaniu środków na spłatę jej zobowiązań.

Jak wykazał materiał dowodowy złożony w sprawie powódka złożyła zgodnie z umową pisemną dyspozycję dokonania przelewów na spłatę jej zobowiązań. Zważywszy na ich liczbę w formularzu przeznaczonym do dyspozycji nie został wskazany jeden rachunek bankowy lecz zamieszczono napis VERTE. Takie postępowanie jest przyjętą praktyką u pozwanego, co potwierdziły zeznania świadków pracowników pozwanego (M. B. k. 334 -345, D. M. k. 340-345, E. R. k. 387-390). W przypadku dokonywania kilku spłat numery rachunków bankowych i kwoty, na jakie mają zostać dokonane przelewy wpisuje się poza rubrykami formularza funkcjonującego u pozwanego. Pozwany miał problemy techniczne z dokonaniem przelewu kwoty kredytu we frankach. Kredyty w walutach obcych przelewa się we na konto walutowe, u powódki było podane konto złotówkowe w związku, z czym dokonano przelewu złotych i wskazała powódce na konieczność zmiany dyspozycji na złotówkową. (zeznania M. B., D. M.). Pozwany dokonała zmiany waluty w przelewie dotyczącym spłaty kredytu hipotecznego w Banku (...) SA. Tymczasem wzrósł kurs franka szwajcarskiego i przelew w złotych okazał się niewystarczającym na spłatę kredytu hipotecznego. Powódka za wskazówką doradcy działającego z ramienia pozwanego wycofała pieniądze dokonując przelewów zgodnie z wytycznymi przekazywanymi przez pracowników pozwanego. Powódka dokonała przelewu zwrotnego na rachunek u pozwanego chcąc odstąpić od umowy. Niemniej jednak pozwany stwierdził, iż poszły już dyspozycje i dokonano spłaty pozostałych obciążeń powódki. Za radą pracownika pozwanego powódka przelała pieniądze na lokatę licząc na ustabilizowanie się kursów walut. Powódka próbowała ugodowo zakończyć sprawę. Najpierw rozmawiała z pracownikami obsługującymi jej kredyt, którzy ją uspokajali, iż to zwykłe nieporozumienie. Jak zeznali pracownicy Banku i świadek M. B. dziś już techniczny problem przelewów między rachunkami bankowymi w różnych walutach nie istnieje. Usunięto go na skutek takich pomyłek jak u powódki.

Poza kredytem hipotecznym w Banku (...) SA pozostałe kredyty wymienione w umowie zostały spłacone. (bezsporne)

Powódka nie podołała spłacie dwóm dużym kredytom tj. udzielonemu przez pozwanego jak i niespłaconej części kredytu hipotecznego w (...) SA. Wobec braku spłaty kolejnych rat kredytu pozwany wypowiedział umowę i wystawił tytuł egzekucyjny na pozostałą część niespłaconego kredytu.

W ocenie Sądu powódka w toku niniejszego postępowania wykazała brak podstaw do wypowiedzenia przez pozwanego łączącej ich umowy kredytu wobec zaległości w spłacie rat. To pozwany nie spełnił należycie świadczenia z zawartej przez strony umowy kredytu poprzez brak dokonania przelewu stosownie do dyspozycji powódki, a następnie udzielanie błędnych porad celem naprawienia zaistniałej sytuacji. niniejsze doprowadziło do uniemożliwienia powódce spłaty kredytu. Tym samym Sąd uznał wypowiedzenie za bezskuteczne. Niniejsze powoduje, iż pozwany nie miał uprawnień do postawienia w stan wymagalności całej pozostałej kwoty kredytu i tym samym do wystawienia tytułu egzekucyjnego w trybie art. 96 prawa bankowego.

W ocenie Sądu to pozwany nie dochował należytej staranności przy wykonywaniu łączącej strony umowy kredytu. Niewłaściwe wykonanie świadczenia przez pozwanego spowodowało iż cel określony w umowie (wskazane w §2 przeznaczeniu kredytu) nie został osiągnięty. Dalsze postępowanie pozwanego należy uznać za sprzeczne z zasadami

współzycia społecznego (art. 5 kc), w szczególności do działania w zaufaniu do takiej instytucji, jaką jest bank, postrzeganej jako profesjonalista w dziedzinie świadczonych usług.

Jak wynika z pisma Banku (...) SA, po jego stronie nie występowały i nie występują przeszkody uniemożliwiające realizację na rachunki klientów przekazów w CHF (k. 57). Ponadto to pozwany jako podmiot profesjonalny w zakresie wykonywanych przez siebie czynności winien mieć wiedzę i odpowiednio poinstruować kredytobiorcę o wymogach technicznych dokonywanych przekazów. Zgodnie z art. 355 kc dłużnik obowiązany jest do staranności ogólnie wymaganej w stosunkach danego rodzaju (należyta staranność). Należyta staranność dłużnika w zakresie prowadzonej przez niego działalności gospodarczej określa się przy uwzględnieniu zawodowego charakteru tej działalności.

Pozwany zawodowo trudni się udzielaniem kredytów, w tym konsolidacyjnych. Do niego zgłaszają się klienci wskazując, na jakie cele chcą uzyskać fundusze. To pozwany zatrudnia specjalistów, którzy analizują zdolności kredytowe i szacują niezbędne koszty. To na pozwanym spoczywał obowiązek umożliwienia skorzystania z kredytu już udzielonego powodce, zaś skorzystanie to należy pojmować, jako faktyczną możliwość przeznaczenia kwot zaciągniętego kredytu na splate zobowiązanych wskazanych, jako cel, dla którego w ogóle dochodzi do zawarcia umowy.

Choć nadużycie prawa podmiotowego nie może stanowić skutecznej podstawy do pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności, to jednak gdy dłużnik podnosi, że Bank wykonał swe uprawnienie kształtujące w postaci wypowiedzenia umowy kredytowej w ten sposób, że nadużył - w świetle ujawnionych okoliczności - tego prawa i w związku z tym nie może być uznane wypowiedzenie za skuteczne, to może się wtedy okazać uzasadniony zarzut obrazy art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2006 r. IV CSK 24/06).

Sąd uznał, iż w świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego doszło do nadużycia prawa podmiotowego przy wypowiedzeniu umowy kredytu i tym samym uznał je za nieskuteczne. Powódka skutecznie zakwestionowała istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym wystawionym przez pozwanego.

Wobec powyższego Sąd orzekł jak w sentencji.

O kosztach Sąd postanowił na zasadzie art. 98 i 122 k.p.c i art. 113 ustawy z dnia z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U.2014.1025 j.t.) oraz na §2, § 6 pkt 7 i § 19 na podstawie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2013.461 j.t.)

Zgodnie z § 19 w/w rozporządzenia koszty nieopłaconej pomocy prawnej ponoszone przez Skarb Państwa obejmują:

- 1) opłatę w wysokości nie wyższej niż 150% stawek minimalnych, o których mowa w rozdziałach 3-5 oraz
- 2) niezbędne, udokumentowane wydatki adwokata.

Powódka była zwolniona od kosztów sądowych. Sąd ustanowił dla niej pełnomocnika z urzędu (postanowienie k. 89). Opłata od pozwu została wyliczona od wartości przedmiotu sporu (k. 87) tj. 1 390 477 zł i wyniosła o 69 524 zł. Skład kosztów stanowi również wynagrodzenie pełnomocnika ustanowionego z urzędu.